

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Az alkohol lekiüzdése.

Mi, bor, sör, és pálinkaivó nemzedék, akik a külföldön nem jártunk, nem is tudjuk elképzelni, milyen fontos szerepet játszik Németországban, Dániában, Svéd- és Norvégországban, sőt Amerikában is a társadalomban az alkoholelles társaság. A szesztől való tartózkodást hirdető egyesületeket s szövetségeket a kormány, a törvényhozás s a hatóságok odakünn a legmesszebbremelő kedvezményekkel látják el, az alkoholelles próféták számára tárva-nyitva minden munkás egyesület s szakszervezet, szóban, írásban, népgyűlésen, templomban, szabad előadásokon és az iskolákban folytonosan folyik a küzdelem az alkohol ellen.

Nálunk mindennek hire-nyoma sincsen. Csak Budapesten van a szervezett munkásság között alkoholelles egyesülés, de ennek olyan kevés a tagja, és olyan kicsiny méretű a propagandája, hogy csupa olyan emberből áll, akik az alkoholt amúgy se szívelik.

Megtévedt bárány, vagyis olyan ember, aki leszokott az alkohol élvezetéről, bizony alig akad közöttük.

Semmiféle törvényünk, szabályrendeletünk, sem a fővárosban, sem a vi-

déken nem intézkedik arról, hogy az alkoholelles mozgalom bármely irányban is támogatásban részesüljön, ellenben mindent elkövet a fogyasztási adójövedelemben szoruló állam, hogy a szeszt minél nagyobb mennyiségben igyák és így az állam jövedelme minél nagyobb legyen.

Nyakra-főre nyílnak az új korcsmák és kávéházak, épülnek az új szeszgyárak, alakulnak az új pálinkafőzők és nap-nap után tanui vagyunk az alkohol rémes pusztításainak.

Nem ujság, hogy az alkoholból a legjobban a munkásnak csak az olcsó, ordináré pálinkára telik, részben azért, mert mint műveletlen ember, a munkás tudja magát a legkevésbé fékezni.

Sokféle nyavalya pusztít a mi országunk testén, de ezek között a leg-súlyosabb az alkoholizmus, amelyet minden körülmény támogat, amíg külföldön törvények, vagy szociális intézmények állják útját a pusztulásnak.

Stockholmban most folyik a nemközi alkoholelles kongresszus s mi irigykedve olvassuk a tudósításokban, hogy a kisebb-nagyobb germán népeknek micsoda gyönyörű intézményeik s általános propagandájuk van az alkohol ellen. Résztvesznek e kongresszuson

Magyarország küldöttjei is, akik leplezetlenül mondták el, hogy nálunk sajnos még mindig akadálytalanul terjed és pusztít az alkoholizmus, ugyanezeket referálta az orosz delegátus is. A német, a svéd, a dán küldöttek egymásután jelentették, hogy náluk csökkenőben van a bor és elsősorban a pálinka félék fogyasztása, egyedül Németországban emelkedett a sör fogyasztás.

Mint mindenben, ebben az ügyefogyott országban, úgy az alkoholizmus csökkentése körül is csak az állam kezdeményezésével lehet eredményt elérni. És pedig olyképpen, hogy emelje fel az állam a pálinka félék fogyasztási adóját s ideglenesen csökkentse a sörét. Ezzel elérnők azt, hogy inkább sört inná a magyar munkás, mint pálinkát s a sör tudvalevőleg, mértékletesen élvezve, inkább használ az egészséges szervezetnek, mint árt.

Terem nálunk elég árpa s hozzá első minőségű, melyet úgy fel tudna dolgozni néhány új sörgyár, hogy kivitelre nem jutna.

Szükséges lenne az is, hogy új korcsmaengedélyt a pénzügyminisztérium ne adjon ki többé, s lehetőleg arra törekedjék, hogy a jelenlegi italmérési engedélyek számát is csökkentse.

TÁRCA.

AZ ÉLET TITKAIBÓL.

Oh, a szegény, szegény, szegény „szép Gyula“!

. . . Hogy mindig ő jut eszembe egy idő óta, mikor így felém fordítja titokzatos kerek képét a holdvilág, és a patakon túlról, Betty meg Helénke, lágyan csengő énekhangokkal szövik át a kert ködfátyolos levegőjét . . . Ő jut eszembe, a soha sem látott méla patikus, a ki körfésülivel tüzte föl balszemébe hulló hajfirtjét, s a kit szépnek neveztek a Körös partján, a Berettyó partján, a hova sorsa hányt, s idefönt az Ipoly mentén is a kisváros kisasszonyai, s akit én, ha ismerem, a látásága miatt gyűlölök vala . . . S akiről meg az anyjáról mégis beszélnem kell, hogy szabaduljak az emlékétől. A történetünk viszhangja azért jutott hozzám, hogy elmondjam. A történetünk, mely olyan, mint egy csöpp lakat a millió közül, mely a mindennapi élet megszámlálhatatlan titkait őrizi. Ki kell nyitni. Ki kell nyitni. Addig nem nyugszom én sem. És szép Gyula, meg az anyja, kísérteni járnak . . .

Itt történt a hangonyi erdőben, hogy megtalálták szép Gyulát, két hétre rá, hogy hatvan forinttal a zsebében, meg a jobbik puszkájával elindult vadászni. A nagybátyjához

indult, a nagy erdő túlsó oldalára, hogy még egyszer megnézi a sápadt Sáríkáját, aztán leszámolt az élettől, abban a másik kis városban, ahol erre a sok keserűségre éretlenül, megszületett. A pénz arra lett volna, hogy eltemessék, mert azt mondta azon az esőáztatta papiroson, a melyet a zsebébe találtak: „Még a föld színén találnak felejteni!“

Hát majd úgy történt . . . mert a hangonyi erdő sűrű bozótjai ott fogták. Messzebb nem bírta vinni a bánatát Gyula, csak az örökzöld fáig, mint a hangonyiak szerint, titokzatos melegforrások tartanak télen is ébren . . . Odáig cipelte, ami vinni valója volt. Ott letette, ledobta a földre. Talán kiáltotta is hozzá, hogy: nem birom! De csak a falevelek hallották, meg a fű, meg a nagy kalapú gombák, meg a hangos emberszótól, puskszótól megriadt madarak, meg a hangyák annak a fának az odújában, a melyik mellé lezuhant. Az a mazna kis lány is tudta talán, mi történt, aki szüntelen sirdogált két hét óta, hogy miért, az Isten se vette volna ki belőle? Úgy hogy a keresztanyja százszor is megátkozta azt az órát, mikor eszükbe jutott, hogy a nyakukba veszik — nyugnek.

Hogy az anyja tudta-e? Nem mondta. Mikorra Gyula holtteste hazakerült, egy fiatal provizor már otthonosan sürgött-forgott a szép Gyula patikájában és a kisasszonyok csak oly szívesen és sűrűn vették a fogcseppeket. Hát igaz, hogy a patika nem „maradhatott“, s hogy ez a fiatalember úgy csöppent be egy este, mintha a sors küldte volna

segítségül. Az igazított el temetést, mindent.

Hogy az özvegy mikor siratta el egyetlen gyermekét, azt nem látta senki. Hogy hány-szor jutott eszébe az a szó, mivel akkor délután Gyula vadászni nem: ugyis édesanyámé minden! — azt nem számolta meg senki. Hanem a változást, a mi a fősvény, házsártos asszonyon történt egy darab idő múlva, a vak is meglátta. Az egymásba nyíló három szép szoba, a hová senki a lábát se tette, míg Gyula élt, egyszer csak megtelt világsággal. Szobalány kisasszony húzta félre a nehéz függönyöket, hogy a nap besüssön. A sok drága szép butor megmozdult, élni kezdett; fiókokat nyitogattak, zártak; a szekrényekbe vadonatúj öltözőruhák kerültek, a konyhából fürdőszoba lett a privizor számára és a szakácsné már nem tudta, hogy hol áll a feje, mikor a gazdag patikusné egy-egy ebédről rendelkezni kezdett . . .

Szó se volt többet róla, hogy a patikát eladják, pedig míg Gyula élt, tíz esztendő alatt háromszor költözködtek Magyarország egyik végéből a másikba, mindig olyankor, mikor a Gyula lány szíve megolvadt és kijelentette, hogy most már csakugyan megházasodik . . . Rettenetes keserűség szállta meg ilyenkor az özvegy szívet. Ezt a sorsot érdemelte ő? A fiú apja egy garas nélkül halt meg. Ő ki-neveltette Gyulát, vele ment városról-városra, hogy megőrizze a rosztól, meg hogy többet ne költözzön . . . Patikát rendezett be neki, s ez a köszönet . . . Asszonyt akar a házhoz hozni, aki legyeket bocsát majd a sötétben,

S mindennél fontosabb egy hatásos, nagy stílusú propaganda, hivatott férfiaknak és nőknek folytonos agitációja az alkohol ellen, melyet a legmeszebbremelő támogatásban kell részesíteni.

A jó eszme . . .

A cigánykérdést is megoldották. Évtizedeken keresztül foglalkozott vele egy sereg tudós és politikus, de nem mentek messzebbre a tudományozásnál. Most, hogy végbevitték az elvadultság legelvetemültebb gyilkosságát, az újságok napokon keresztül „oldják“ a kérdést s annyi okos eszmét, annyi megszivlelendő indítványt hall az ember, hogy kénytelen beismerni, miszerint az odíózus ügy végre megoldásra talált.

Engem azonban nem érdekel. Sokkal inkább bizgat az a sok kérdés, mely a rémes büntettek s a hathatós orvoslás révén támad bennem.

Kénytelen vagyok bevallani, hogy ebben az esetben is csak a mi élhettlenségünket látom egész tökéletességében.

Van törvényünk a tankötelesekre nézve, de azért szemek előtt vonulnak el a cigánycsordák purdéikkal, s nincs közhatóság, amely kérdőre vonná az iskolakerülőket.

Van törvényünk arra nézve, hogy mily feltételek mellett telepedhetne le valaki városban vagy községben, sőt még letelepülést sem kíván a törvény, hanem csak 24 órai tartózkodást és megköveteli, hogy a bejelentő hivatalnál jelentkezzék az ember, vagy kérjen lakhatási engedélyt, de a cigánykaraván nyugodtan ütheti fel sátorfáját minden községben.

Van törvény az anyakönyvvezetésről, de hatóságilag igazolva van, hogy néhány ezer cigány nincs anyakönyvezve. Van törvény a katonai szolgálati kötelezettségről, de a vállas, csinos, elszánt, cigánylegénytől senki sem kéri a katonakönyvet.

hívősön tartott szobába nyáron, télen meg kályhafüsttel piszkoltatja be a falakat. Asszonyt, aki neki nem tetszik. Aki miatt kész elhagyni ezt a jó Körösvidéket, ahol egy holt ága a folyónak minden esztendőbe szállit húsz huszonöt tifuszos beteget.

— Ugyis az enyém minden! — jelentette ki kerekén; de rettentő gyanújától, hogy Gyula titokba megesküszik, nem tudott megnyugvást találni, csak mikor csakugyan elköltözködtek a Beretyó mellé. Ott se volt maradás. A rokonság egy hamis, barnaszemű árvalányt sózott a nyakába, akinek a kedvéért Gyula már harmadnap kivette a hajából a körfésűt és lenyiratta a bal szemébe hulló fűrtöt, hogy majdnem katonásan nézett ki. Az özvegyet a rá következő éjszaka kilette a hideg. Reggel, még korán, elvitte a hugát egy cipősboltba és vett neki végkielégítésül egy pár gombos cipőt, a kiselejtezett árú közül. A jobb lábra, meg a bal lábra való is, egyoldalra gombolódott: az egyik nagyobb volt egy számmal és a bélése az egyiknek piros, a másiknak kék; — azzal vasszakülde oda, a honnan jött. De három hónapra rá ugyanezt a lányt „eladós“-nak nevezték ki a városkába, és azzal a fenyegetéssel jött vissza, hogy: várjuk el a végét!

Az özvegy megint megfutmodott.

— Ugyis az enyém minden! — jelentette ki megint az okvetetlenkedő Gyulának és nem nézett kárt, költséget, de vitte magával a három szép szobabutort, meg a fiát az Ipoly mellé. Volt hát már három patikájuk, meg egy se, mert a tizesztendei várakozási idő, hogy a jogot megválthatták volna, még nem

Van sok mindenféle irásunk, van sokféle hatóságunk, de hiába mindez a cigányokkal szemben, akik úgy látszik, teljesen élvezik a szabadságot, a szociáldemokrata egyenlőséget, mert övék a föld, övék a vagyon, övék minden, amit nyers erővel meg tudnak szerezni.

Nem lehet!

Ezt a két szót lehetne ennek a kiváltságos népnek jeligéül választani, mert ez a hatóságilag megállapított terminus technikus adja meg nekik azt a szabadságot, azt az egyenlőséget, amit az adófizetők élete, egészsége és vagyona kockára tévése révén élveznek.

Nem lehet!

Ez a kategorikus kijelentés kíséri a minden gazságainak megakadályozására irányuló törekvést, ez mentesíti őket a törvényvel szemben való helyezkedésre.

Nem lehet velük szemben a törvényt alkalmazni.

A részeg paraszt legényt keresztül járja a csendőrszurony, mert önkivületi állapotban olyan valamit tett, ami ellenkezik a paragrafussal. A kolduló vándorlegényt, a vásott utcai suhancot félholtra veri a rendőr, mert nem ismer szabályrendeletet, vagy könnyelműen játszott az igazságszolgáltatás erejével. A jogokért küzdő tömeggel szemben van katonaság, mely fékezi tulkapásait, de a cigányzsarnokság ellen nincs törvény, nincs rendőr, nincs csendőr, nincs katona, csak egy van s ez az egy a kolosszális tehetetlenség.

Vajjon jogosan beszélünk e igazságszolgáltatásról ezek után?

Nem a kényelmes kibuvókat keressük-e, mikor alkalmas intézkedések után tudakozdunk velük szemben akkor, mikor a meglevő törvények és szabályok megtartására sem tudjuk kötelezni őket.

Dicsimnuszokat zengünk az iskolának, mely a boldogulás alapját veti meg, de mosolyogva nézzük a félmeztelen cigánypurdékát,

telt le. Pedig a szörnyű izgalom, hogy menekülni kell, megint jelentkezett három esztendő múlva. Gyula azzal jött, hogy menyasszonya van. A kis lány nem tudja még a szándékát, de szeretik egymást és hat hét alatt, ha török, ha szakad, meg lesz az esküvő.

Az özvegy megmondta, hogy nem.

Összetörte a Gyula akaratát.

A harmincyole esztendősz gyenge „gyerek“ a vállára vette a puskáját és azzal zárta be az ajtót:

— No hát, legyen az édeanyámé minden ha ugyis az édesanyámé minden!

Hogy felengedt-a rettenetes dac az öreg asszony szívében, mikor ólomkoporsóba zárva két hét múlva haza jött a fia, nem tudta meg senki: mert hogy mi volt köztük, mikor elváltak, azt se tudta senki.

Mondom, azt, hogy Geróné megbomlott, annál inkább megtudták. No hát meg is tudhatták, mert ezüstcsipkével díszített nehéz fekete bársonyruhájában, ezüst csipkefőkötővel, meg sötétvörös rózsákkal a fején, a leghoszabb utcán, a főutcán, a melyik az egész várost átszelte, ment esküdni a templomba a Gyula anyja, meg a provizor.

Három hónappal ezután a provizor megszökött. Csakhogy előbb összeszedett és eltakarított a háztól minden értékes ingóságot és nagy összeg készpénzt.

Az öreg asszony nem lármázott, hagyta futni. A cselédséget elzavarta, a függönyöket összehúzta, az ablaktáblákat betette, a patikát elkótyavetyélte, s maga úgy élt még valahol elbújva egy kis hátulsó szobában, ret-

akiket a mi élhettlenségünk kerget el az iskola falai mellől a rablógyilkosok tanyájára.

Diszes palotákat emelünk az utca porában fetregő hetéráknak, hogy bűneiknek áldozatai ne legyenek, gyermekeiket gondozzuk, neveltetjük, de egy sereg meg nem kötött házasságból származott gyermek részére a nagy mezőt, a sűrű erdőt nevezzük ki menhelynek. Hatóságilag őrizzük ellen, hogy mindenki a munkája arányában megélhetéshez jusson, de ezokról nem tudjuk, miből szerzi meg mindannapi kenyerét.

A végtelenségig lehetne felsorolni azt a sok gonoszságot, a mihez a jogot részükre egyedül és kizárólag a gyatraság és tehetetlenség adja meg.

Nem akarok e helyütt vitatkozni a sok jó eszmét adókkal terveik helyessége felett, de minden újabb törekvést feleslegesnek tartok addig, míg arról meg nem győződöm, hogy a meglevő törvények kérelhetetlen végrehajtása mellett sem volna megváltoztatható a cigányság.

A nevelés, a fegyelem s a munka oly tényezőknél bizonyultak az emberi életben, amelyek nélkül emberiség nem képzelhető; a cigányok mindhárom nélkülöznek s azért vannak hijján minden emberi érzésnek, minden emberi törekvésnek. S ennek oka kizárólag az, mert őket sem az iskolába, sem a hadseregbe, sem a munkára kényszeríteni nem tudjuk, vagy nem akarjuk.

A cigánykérdést csak egy dologgal tudjuk megoldani s ez az, hogy a törvényeknek velük szemben is érvényt tudjunk szerezni!

H.

Ujdonságok.

— Kistelek-Pusztaszer. A Szeged felsőközponti vasúti megállóhelyet „Pusztaszer-re akarták keresztelni. De leveszik onnan azt a jelzőtáblát, mert ez a felsőközpont nem Puszt-

tentő fősvélységben. Csak akkor gyújtott gyertyát, mikor pénzt dugdosott a három szép szoba drága butoraiba. Uzorakamatokat. Furcsa, összeaszott múmia lett belőle, de a szemek csak úgy izzott a kapzsiság lángjától még kilencven esztendő korában is. Az tartotta benne a lelket. Hogy sarkát verő fekete haja nem őszült meg és nem rikúlt meg soha, csudaként jegyezték fel róla.

. . . Hogy ebben a rettenetes logikus rendben, ebben a sivár világosságban hol a titok? Nem tudnám megmodnani. De valahol, a történet „mögött“ ott rejtőzik mégis a titkot őrző csöpp lakat s a bele illő kulcsnak csak egyetlen rándulására lenne csak szükség, hogy kitudódjék, ez a kegyetlen láncolat hol kapcsolódott egybe először?

Az öreg asszony hagyatékában talált, Ipoly-sági Hirnök“ agyonsárgult számára gondolok. A „Csipkedő krónika“ rovatának szavaira:

„ . . . Városunk legszebbjét, a csak tizenöt évű V . . . Juliannát vette ma nejeül, az ismeretes mellény királ' G . . . Attila. Béavattottak kényszerről, titkos mátkaságról beszél- lenek — mással. De az oltár előtt egybe- gyülekezett szép társaság csak gazdag mivű lakodalmi ruhákat, kedvetölt örömszüloket látott, „igen“ szót hallott és szerencsekívánatokat. Hogy mi van a menyasszonyi fátyol mögött, azt nem kutatta . . . Az incselkedni szokott. Amor lelke rajta.“

. . . Hát, a mit a lakodalmi közönség a legkritkább esetekben lát előre, egy torz élet, egy gyöngye ivadék végzete rejtőzködött a menyasszonyi fátyol mögött!

J. M.

taszer és a vasútigazgatóság „Felsőtanya“ nevet adta az állomásnak. Az országos pusztaszeri ünnep rendező bizottság ennek folytán legközelebb arra fogja kérni a kereskedelemügyi kormányt, hogy a szeri pusztai vidék e az által hívja fel az útasok figyelmét, hogy a kisteleki állomást nevezze el Kistelek-Pusztaszer állomásnak. Ez régi szokás, mert számos vasúti állomás kapott eddig is elnevezést a közelében levő pusztával kapcsolatosan.

— **Toronyóra-vizsgálat.** Ismerjük mindnyájan a toronyóra vállalatának összekuszált ügyét. Az előljáróság javaslatára a képviselőtestület pör útján kívánta vállalkozót kényszeríteni a rossz óra rendbehozására, avagy a szerződés felbontására. Mielőtt azonban e pört megindítaná, megvizsgáltatta szakértőkkel a szállított óraművet. E célból e hó 8-án jöttek ki Brauswetter János szegedi műórás és Kolodinszky szentesi órás. A két mester a bizottság és nagyszámu érdeklődők jelenlétében alapos vizsgálat alá vette az órát. A két mester a bizottság és nagyszámu érdeklődők jelenlétében alapos vizsgálat alá vette az órát. És bizony beigazolódt, hogy mai nap még a mester sem bizhatik egymás tisztességében. Ugy áll ugyanis, hogy a község által kiküldött bizottság az óra-vállalkozó ajánlatára és sürgetésére az alkonyati órákban vette át az órát. A Brauswetter-cég szakértő megbízottja a délutáni vonattal jött s ha belé is tekintett az óra szerkezetébe, nem rendelkezhetett elég idővel annak tüzetes megvizsgálásához. Így történhetett, hogy a futólagos megtekintés alapján, csupa jóhiszeműségből a vállalkozó bizalmat keltő orcája iránt megvéleményezte az óra átvehető voltát. Holott, mint a mostani vizsgálatnál kitűnt, nem is kevés hibában leledzett a műretek gyanánt itt hagyott készítmény. Felszólítja az előljáróság ezek alapján Hermann Pál székesfehérvári órás, hogy a hibával teli és így elfogadhatlan rossz új órát hozza jókarba, különben terhére fog az járó órává alakíttatni. Isten tudja, talán ez volna a legjobb, mert itten kevés embernek van annyi bizalma Hermannhoz, hogy ő valamikor ezt az órát kifogástalan jó állapotba hozná. Valóban elszomorító, hogy egyik-másik mester ilyen slendrián, botránnyosan rossz munkát végez, ami által aztán a jobb mesterek iránti bizalmat is csökkenti a község kebelében.

— **Közgyűlést** tartott Mindszent község képviselőtestülete e hó 7-én délután. Egyetlen fontos tárgya volt a vadászati területek haszonbérbe adott joga iránti szerződések helybenhagyása. A képviselőtestület meglepéssel vette tudomásul az árverés eredményét.

— **Rémes utcai jelenet** játszódott le e hó 9-én este a mindszenti rév és templom közötti uton. Gémes Kálmán előfogatos a vonattól jött hazafelé kocsiján. Keresztes Ferenc vendéglőjénél kiszállt utasa, s amint innen elindult, két napig pihent lovai a kocsit elragadták s örülten száguldottak a rév felé. Gémes képtelen volt a lovakat megfékezni. Érezvén tehetetlenségét, közölte aggodalmát a mellette ülő Oláh rendőrrel, aki a Zánthó vendéglője előtt le is ugrott a nyilsebesen rohanó kocsiról. A plébánia-templomnál kövezetre jutott a jármű s annak zörgése még inkább megszilajította a lovakat. A kocsiban felállva, kétségbeesetten rángatta Gémes a lovak száját, de sehogyse birt velük. Egy gondolata támadt, hogyha addig szerencsét-

lenség nem érné, levezérli lovait a Tisza szélére, a homokos partra, ott talán a nehéz talaj megszelidíti őket. Ekkor látta, hogy a rév felől kocsik közelednek, még pedig mindkét oldalról. Teli torokkal kezdte lehát kiáltozni, hogy nyissanak neki utat, térjenek ki. Mikor már egészen közel jutott az első kocsihoz s az nem tért, hatalmasat rántott a lovain, melyek erre az ut közepe felé hajtottak. Ám ugyane pillanatban fordult el a szembe jövő kocsí ugyanazon irányban. A másik pillanatban megtörtént a katasztrófa, az összeütközés. Gémes kocsijának rudja, iszonyu csattogás közben, beléfuródott a szembe jövő Lavicska József lovainak oldalába, összeroncsolván a ló beleit. Mindkét kocsí rudja pozdorjává tört. Az erők összeütközése a két kocsit villámgyorsan felborította, a benn ülők pedig kirepültek. Lavicska kocsijában más senki sem ült. Vele jött a tanyáról Hajnal Jenő állatorvos is, aki azonban még az összeütközés előtt leszállt. Lavicska József alsó lábszárán szenvedett nagyobb sérülést, Gémes Kálmán jelentéktelen zúzódások árán szabadult meg nagyobb bajtól. Lavicskának a másik ló is súlyos sérülést kapott, nemkülönben Gémesnek is egyik lóva, úgy hogy hihetőleg mind a három ló elpusztul. Hogy ki mennyiben volt hibás a szerencsétlenség előidézésében, azt a vizsgálat majd kideríti. Egy bizonyos, hogy Gémes, ha tudta, hogy lovai ilyen ragadós természetűek, akkor nem lett volna szabad azokkal biztos feszítő zabla nélkül járnia.

— **A buza ára**, ha néha veszt is néhány fillért, csakhamar újra emelkedésnek indul. Minap lement egészen 20 koronáig, ma azonban 22 koronáért már könnyű szerrel volt eladható, sőt jobb minőség 23—23.50 koronát is el birt éni. Szó, ami szó, akinek nem muszáj, nem kell a buzájától eiszőknie. Csak az a baj, hogy kevés gazdának marad eladni valója. Sőt nem kevés lesz az olyan gazda, akinek még venni is kell buzát, az évi szükséglet kiegészítésére.

— **Bíróválasztás előtt.** Községünk lakossága e kánikulás melegben is élénken érdeklődik s izgalommal várja, hogy ki lesz községünk bírja. Két nevet hallunk emlegetni: Veres Sándor volt bíró s Korom István nevét. Valószínű azonban, hogy Korom István lesz a győztes, mert ő két hasznos reformot akar behozni megválasztása esetén. Költségkímélés szempontjából el akarja csapni a rendőrséget s levéteti a „Tilos a dohányzás“ című feliratot a tanácsterem ajtajáról. Sikerkült megtudnunk, hogy mi az oka ezen népszerűreformoknak. Ugyanis Korom István ur, a leendő bíró, még nem is nagyon régen, holmi korcsmai duhajkodás miatt kollízióba jött a rend embereivel, akik őt a szolgabírósnál fél is jelentették. Bár minden tudományát összeszedte, felebezett s perujitással s előterjesztéssel élt, mégis e kis eset miatt ülnie kellett két napig. Ezen esetből következik a másik reform és mert a nagy pipájú és kevés vágott dohányú jelölt ur egy napig folytonosan kérlelte Veres Sándort, hogy e kritikus napokban ama bizonyos helyen dohányozhassék. Igazán a köz érdekében szükségesnek láttuk megismertetni olvasóinkkal ezen reformok okait, hogy majd a választás alkalmával szavazataikkal támogassák ezeknek mielőbbi megvalósíthatását.

— **A kenyér.** A kenyeret már Mózes is említi s különbséget tesz a kovásztalan és kovászos kenyér között. Hóseás profétánál

már sütőről és kenyérsütő-kemencéről van szó: a régi görögök idejéből Aelianus Athenében 45 péket említi, kik között Theairo volt a leghiresebb, akit Plato is dicsőít párbeszédeiben. A régi rómaiak rendszeren pörkölt gabonából mozsárban tört darával, valami kásafélével éltek: ugyanezt olvassuk a karthagóiakról is. Ilyenek az aggteleki, lengyeli leletekben talált őskenyerek. Numa idejében az Adonis-ünnepen finom buzalisztból mézeskalácsféléket sütöttek, melynek mindenféle állat alakokat adtak; a Saturnaliák alkalmával perccet, fonatosakat, patkót (így nevezték a kiflit) készítettek. Agusztus idejében már 300 sütőmester volt Rómában. A kovászt Plinius szerint a germánok és gallok hamarabb ismerték, mint a rómaiak, Franciaországban már a VIII. században buzakenyert, ettek. Kerek, lapos, sima kenyert, mely olyan lehetett, mint a debreceni mézestányér. Pipin idejében Angolországban a fehér buzakenyér még nem volt ismeretes, későbbi időkben is csak áldozáskor kaptak a hívők fehérkenyert a püspök kezéből. A kenyér majdnem kizárólagosan házilag készült s szinte hihetetlen, hogy Manchesterben 1804-ben még egyetlen pék se volt. A pékség nagyon jól védendő üzlet volt, de hatóságilag ellenőrizték.

— **A vasárnapi pálinkamérés betiltása.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök — mint megbízható helyről értesülünk — terjedelmes memorandumot dolgoztatott ki, amelyben a pálinkamérések vásár- és ünnepnapokon való nyilván tartását kívánja korlátozni. A pénzügyminisztérium a memorandumot megküldötte már a kereskedelmügyi minisztériumnak is, mint a melynek reszortjába tartozik a munkaszünetre vonatkozó ügyek elintézésére. A pénzügyminiszter a memorendumban nagyfontosságú és mélyreható elveket hangoztat s hajlandónak mutatkozik hozzájárulni ahhoz, hogy az égetett szesz kimérése vasárnapokon és nagyobb ünnepek mindkét napján délelőtt 10 órától kezdve egésznapra beszüntessék, míg a közönséges pálinka kimérése ezen napokon teljesen eltiltassék. Abba is hajlandó a miniszter belemenni hogy ezental már az italmérési engedélyek kiadásánál olyan megszorító renbelkezések léptetésének életbe, hogy kihágások dolgában visszaeső üzletektől elvonassék az italmérési engedély. A pénzügyminiszter hivatkozik arra, hogy a közhangulat nyomásának engedve határozta el magát a tervezett reformok életbeléptetésére, mert a vidéki törvényhatóságoktól egyre sürűbben érkeznek ey irágyban a föliratok.

— **Vesztett kutyák garázdálkodása.** A nagy melegség miatt községünk területén vesztett kutyák garázdálkodnak. Az elmúlt héten előbb Lantos István nevű tanulót, majd később Gémes István siket-néma gyereket s László Jánost marta meg a vesztett kutya. A rendőrség a kellő intézkedést azonnal megtette s a községi előljáróság a 3 gyereket a budapesti intézetbe szállította el.

— **A három Bokor.** Nagyváradon három egyforma nevű ügyvéd lakik. Az ügy kényes volta miatt álnevet adunk nekik: nevezzük őket Bokor-nak.

Egy biharpüspöki atyafi bekapogtat az egyik lakásába, kalapját levéve szerény hangon kérdi.

— Bokor fiskális urat keresem.

— Melyiket? Hárman vagyunk.

A földmives megvakarta a fejét és zavartan jegyzi meg:

— Hát bizony azt a részegest keresem.

— Hisz mondom önnek, hogy hárman vagyunk!

Az atyafi valami könnyebb meghatározáson töri a fejét.

— No azt, aki mindenféle kétes ügyeket szokott elvállalni.

— Ketten vagyunk olyanok.

— Hát akinek olyan kikapós felesége van.

— Jöjjön beljebb barátom, az én vagyok.

— Késedelmi kamat a községi pótdadó után. Sok vitára adott okot az egyes vármegyei törvényhatóságokban az a kérdés, hogy községi pótdadók után van-e helye késedelmi kamat szedésének, és hogy ez az adó milyen kulcs szerint állapíttassék meg. A kérdésben több ízben állást foglalt a belügyminisztérium és pedig mindig következetesen akként döntve, hogy a községi pótdadó után a késedelmi kamat fizetésének megkövetelése jogosult és törvényszerű. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetben a belügyminisztérium döntésével ellentétes álláspontra helyezkedett. A belügyminisztérium azonban korábbi álláspontját egyik nemrég kelt határozatában továbbra is főtartja és pedig azzal a megokolással, hogy a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvény cikk a községi pótdadó befizetésére ugyanazokat a határidőket írja elő, mint az állami adókra és így a törvény az adózóknak a községi pótdadókra nézve fönálló kötelezettséget ugyanolyan elbírálás alá kívánja venni, mint az állami adókra vonatkozó kötelezettséget. Ebből folyik, hogy a községi pótdadó befizetésének elmulasztása esetén a késedelmi kamat éppen úgy fizetendő, tehát hat százalék mint a késedelmesen befizetett állami adók után.

— A csendörök jutalma. A csongrádi rablógylkosság körül fáradhatatlan buzgalmat és eredményes nyomozást kifejtet csendörök illető jutalomban részesülnek. A csongrádi Keresztény gőzmalomnak 6000 részvénye van. Ugy értesülünk most, hogy az igazgatóság határozatának végrehajtásában minden részvényt egy-egy koronával adóztatnak meg és az így begyűlt 6000 koronát a nyomozásban résztvevő csendöröknek adják.

— Ujabb kamatláb emelés. Alig egy hónapja, hogy az osztrák-magyar bank a kamatlábat bankváltóknál 5, lombard kölcsönöknél pedig 6 százalékra fölemelte, máris mind határozottabb formában terjed a hír, hogy a közös bank a közeli időben ismét fölemeli a kamatlábat. Pénzügyi körökben valóságos konsternációt kelt a jegybanknak már megérlelődött és hamarosan életbeléptetendő ez a határozata, amelylyel lezáródnék a jelenlegi közgazdasági depresszió korszaka és bekövetkeznék az, amit ellenségeink olyan epedve várnak: Magyarország gazdasági válsága. A fentebb hivatkozott hiradás szerint, a kedvezőtlen pénzvviszonyok miatt egyfővárosi számottevő pénzintézet kimondta a felszámolást. A külföldről a magyar papírértékeket visszadobják, a magyar koronajáradék árfolyama soha nem hanyatlott le annyira, mint most és e miatt a magyar bankoknak a folyó üzleti év eredményéből nagyobb összeget kell majd juttatni az árfolyamvesztések fedezésére fenntartott alapnak.

— A szentesi m. kir. állami főgimnáziumba járó tanulók szives figyelmébe ajánljuk Untermüller Ernő szentesi „Diák Otthon” könyvkereskedését. Nevezett könyvkereskedésnek már megjelent a jövő évre szóló tankönyvjegyzéke. Határozottan olcsóbb bármely fővárosi vagy vidéki antikvárius árjegyzékénél. Tessék összehasonlítani Untermüller árjegyzékét akármelyik fővárosi antikvárius árlapjával és rögtön meggyőződik, hogy Untermüller árjegyzéke 15—20 százalékkal olcsóbb. Ezen árjegyzéket Untermüller könyvkereskedése bárkinék szívesen megküldi. Tessék egy levelezőlapra kérni. Vidékről jövő tanulók elhelyezését készséggel és ingyen közvetíti. —8

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1907.

Szülő

Tömörkényen terméssel együtt eladó. Bővebb értesítés nyerhető özv. Wimmer Jánosnál Mindszentben.

Eladó ház.

A Szabadság-utca 522. számú Elekes Pál-féle ház jutányos áron efadó. Tudakozódni lehet Könyű Jánosnál Mindszentben. 2—3

Boros hordók

jó karban, jutányos áron eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Üzlet kibővítés.

Van szerencsém Mindszent község mélyentisztelt közönségét értesíteni, hogy a Kossuth Lajos-utca 35. szám alatt (községháza átellenében) levő üzletemet korlátolt pálinka-méréssel bővítettem ki.

Raktáron tartok valódi, kisüstön főzött törkölypálinkát, ugyszintén mindenféle szeszes italt, csakis a legjobb minőségben.

Szives pártfogást kér

Steindl János

1—3 fűszer-, vas-, csemege és rövidárkereskedő.

Eladó részvények.

10 drb „Összetartás szövetkezet”-i részvény eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Gyári árakban!!

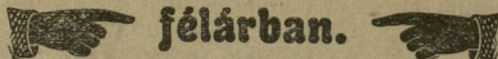
egyedül Szántónál vásárolhat
Kódmézövásárhelyen, Andrássy-utca 4.

1 drb SINGER varrógép 31 frt 75 kr.

1 drb Karikahajós női varrógép 49 frt 75 kr.

1 drb Bobbingyöngy női varrógép 53 frt 50 kr.

Valamint szabó és cipész iparos varrógépek

jélárban.

kedvező részletli feltételek mellett.

Összes varrógépeimen
remek himzési munka
készíthető

Szántó Miksa

varrógép és kerékpár gyári raktáros.

Aki valamit venni, vagy eladni akar, az hirdessen a Mindszenti Lapban, mely a vármegye minden községébe eljut. Olcsó hirdetési díj mellett sikere biztos lesz s mielőbb célt ér. Előfizetőknek árdíj-kedvezmény

13—18

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget körút 66.
Ez a legújabb és legkisebb típusú
Locomobil és gőzcséplőgépek.
Gőzmozgatók, járgány-éséplőgépek, lóherő-éséplő,
szűtő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sörvetőgépek, Planet
kaplók, szecsekavágók, répevágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes
vasúti-akék, B- és B-típusú akék és minden
egyéb gazdasági gépek.